

Victoriasjön – Uganda

Sverige har samarbetat med Uganda sedan 1986 då landet gick mot en mer demokratisk utveckling. Delar av det svenska utvecklingssamarbetet ska nu integreras i den omfattande satsning som Sida gör i Victoriasjö-regionen. Här ligger Ugandas mest tätbefolkade städer, vilket innebär stora påfrestningar på miljön vid sjön. Samarbetet omfattar allt från jordbruksutveckling, vatten och hälsa till mänskliga rättigheter och ökad jämlikhet. Genom Victoriasjö-arbetet förstärks det regionala samarbetet där erfarenheter kan tas tillvara mellan länderna Kenya, Tanzania och Uganda.

Av Ugandas cirka 23 miljoner invånare bor cirka 85 procent på landsbygden med hög koncentration i de bördigaste områdena runt Victoriasjön. Men urbaniseringen ökar och resulterar i slumområden.

Insatser med stöd av Sida:

Studie om urbana miljöfrågor i tre städer runt Victoriasjön. I Kampala ökar invånarantalet hastigt till följd av urbaniseringen. Detta medför stora problem, framför allt när det gäller tillgång till rent vatten och sanitet. Sida arbetar därför med urbana miljöfrågor i Kampala, men även i Kisumu i Kenya och Mwanza i Tanzania. En förstudie har gjorts i de tre städerna och enligt den behövs framför allt insatser på områden som vatten, sanitet och avfallshantering. Flera biståndsgivare finns redan i Kampala och det krävs därför bättre biståndssamordning och dessutom övergripande handlingsplaner i kommunen.

Bilateralt forskningssamarbete med Uganda. Diskussioner har förts med Makerere universitet, Ugandas forskningsråd (UNCST) och Sida om att stärka landets forskarutbildning. Stödet omfattar forskarutbildning vid den samhällsvetenskapliga, tekniska och jordbruksfakulteten, samt ett mera utvecklat stöd till den medicinska fakulteten. Forskningens tematiska inriktning är "Lake Victoria and Other Water Sources". Därutöver föreslås stöd tills administration och gemensam stödfunktion till forskning och forskarutbildning.

När det gäller forskning vid medicinska fakulteten är bland annat program om malaria, hiv/aids och reproduktiv hälsa föreslagna. Samarbetspartner är Karolinska Institutet. Tekniska fakulteten som föreslås arbeta med bland annat hållbar energi, har KTH och Luleå universitet som samarbetspartner. Jordbruksfakulteten föreslår ett program som bland annat handlar om säkrare avfallshantering och boskapsuppfödning.

Agroforestry och bättre jordbruksmetoder. Vi-skogen når redan idag över en miljon människor i de tre länderna runt Victoriasjön. Organisationen startade sitt arbete 1983 och det övergripande målet är att öka levnadsstandarden i regionen. I Uganda arbetar man i Masaka. Genom att överföra kunskap om bättre odlingsmetoder, inte minst hur man kan förbättra jordbruket genom att plantera träd, agroforestry, hur man motverkar erosion och samlar in regnvatten, har Vi-skogen bidragit till att förbättra situationen för tiotusentals människor.

Nile Basin Initiative. Världsbanken har tagit fram ett stort program, Nile Basin Initiative (NBI), som täcker hela Nilen och omfattar tio länder. Programmet fokuserar på använd-

ningen av Nilens vatten, på Nilens miljö och på de näringar som lämpar sig att bedriva längs Nilen. NBI styrs huvudsakligen från ett kontor som etablerats i Entebbe, Nile-Sec. Programmets sydliga del, som omfattar Vita Nilen och Victoriasjön, har också sitt kontor i Entebbe. Sida kommer att finansiera detta kontor samt helt eller delvis finansiera fyra andra delprogram, varav tre berör Uganda:

- Ett forum för handel med energi mellan länderna, där Uganda med stor energipotential tillförs exportmöjligheter.
- Ett program för högre utbildning, speciellt kring miljö.
- Ett system för utnyttjande av det största flodsystemet för bevattning, kraft, hushållsvatten mm, som mynnar ut i Victoriasjön.

Victoriasjön är världens till ytan näst största sötvattenssjö. I avrinningsområdet runt Victoriasjön bor närmare 30 miljoner människor. Under lång tid har livsvillkoren kring sjön försämrats: orenat avlopp, jorderosion och en ökad fattigdom gör att situationen blir allt svårare för det stora flertalet. Den snabba spridningen av hiv/aids utgör ytterligare ett hot mot människor i regionen.

Hösten 2001 startas ett speciellt Victoriasjö-direktorat inom Sida. Tillsammans med sina lokala partner kommer svenska frivilligorganisationer, företag, universitet och andra att medverka i en samlad satsning för att utveckla Victoriasjö-regionen, innefattande allt från näringslivsutveckling till ökad jämlikhet.

För mer information:

Vi-skogen: www.viskogen.org

Svenska ambassaden i Uganda: ambassaden.kampala@foreign.ministry.se

Adress:
Embassy of Sweden
P.O. Box 226 69
Kampala
Uganda
Tel: +256-41-340 970
Fax: +256-41-340 979

STYRELSEN FÖR INTERNATIONELLT
UTVECKLINGSSAMARBETE

105 25 Stockholm
Besök: Sveavägen 20
Telefon: 08-698 50 00
Telefax: 08-698 56 15
www.sida.se, info@sida.se